

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 543/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, Janka Kráľa 5/A, Lučenec, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci v jej prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k.14 Cb 63/2013-104 z 25. júna 2014 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k.13 Co 1196/2014-134 z 11. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci v jej prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 ústavy rozsudkom Okresného súdu

Lučenec (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14 Cb 63/2013-104 z 25. júna 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 25. júna 2014“) a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 13 Co 1196/2014-134 z 11. novembra 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 11. novembra 2014“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako žalovaná v 2. rade a jej bývalý manžel (ďalej len „žalovaný v 1. rade“, spolu ďalej len „žalovaní“) boli účastníkmi konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 14 Cb 63/2013, v ktorom sa [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), domáhala proti žalovaným spoločne a nerozdielne zaplata sumy 15 859,94 € s príslušenstvom z titulu vrátenia im poskytnutého úveru.

Okresný súd rozsudkom z 25. júna 2014 vyhovel žalobe žalobcu a žalovaných (sťažovateľku a žalovaného v 1. rade) zaviazal na zaplataenie žalobcom požadovanej sumy spolu s príslušenstvom, a to spoločne a nerozdielne. Na odvolanie žalovaného v 1. rade krajský súd rozsudkom z 11. novembra 2014 potvrdil rozsudok okresného súdu z 25. júna 2014.

Sťažovateľke bol v označenom konaní okresným súdom ustanovený opatrovník, s ktorým konal okresný súd aj krajský súd ako s ustanoveným zástupcom sťažovateľky. Podľa sťažovateľky k porušeniu ňou označených základných práv rozsudkom okresného súdu z 25. júna 2014 a rozsudkom krajského súdu z 11. novembra 2014 došlo v dôsledku nesplnenia zákonných podmienok pre ustanovenie opatrovníka sťažovateľke v konaní, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jej základného právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základné právo na prerokovanie veci v jej prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľka 31. júla 2015 doručila Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky podnet z 27. júla 2015 na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu z 11. novembra 2014 v spojení s rozsudkom okresného súdu z 25. júna 2014, ktorý vybavila Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) prípisom č. k.

Kc 97/15/6600-8 z 8. septembra 2015 (ďalej len „prípís krajskej prokuratúry“) tak, že nezistila dôvod na podanie mimoriadneho dovolania, a preto podnet odložila. Z obsahu prípisu krajskej prokuratúry vyplýva, že sťažovateľka mala evidované nové miesto trvalého pobytu na adrese Ulica budovateľov 3019/2, Lučenec, od 12. júna 2013 a krajská prokuratúra z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 14 Cb 63/2013 zistila, že „okresnému súdu sa 03. 04. 2013 vrátila zásielka /platobný rozkaz/ adresovaná žalovanej 2/ na adresu [REDAKOVANÉ], s údajom, že adresát si zásielku nevyzdvihol v odbernej lehote. Následne okresný súd požiadal Obvodné oddelenie PZ v Lučenci o doručenie zásielky, resp. v prípade neúspešného doručenia o zistenie adresy na ktorej sa žalovaná 2/ zdržiava. Z prípisov /čl. 50, 51 súdneho spisu/ z Obvodných oddelení PZ Poltár a Lovinobaňa vyplýva, že v systéme REGOB bolo zistené, že žalovaná má trvalé bydlisko [REDAKOVANÉ] na uvedenej adrese sa nezdržiava a presné miesto jej pobytu zistené nebolo, preto jej zásielka doručená nebola. Následne okresný súd zrušil platobný rozkaz a nariadil pojednávania na 18. 12. 2013, zásielku adresovanú žalovanej 2/ však pošta 23. 01. 2014 vrátila späť. Uznesením z 23. 01. 2014... okresný súd ustanovil žalovanej 2/ opatrovníčku a ďalej už konal len s ňou.“.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy SR a základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci v jeho prítomnosti podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 11.11.2014 sp. zn. 13Co/1196/2014-134 a rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 25.06.2014 sp. zn. 14Cb/63/2014-104 (správne má byť 14 Cb/63/2013-104, pozn.) porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 11.11.2014 sp. zn. 13Co/1196/2014-134 a rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 25.06.2014 sp. zn. 14Cb/63/2014-104 (správne má byť 14 Cb/63/2013-104, pozn.) sa zrušuje a vec sa Okresnému súdu Lučenec vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia sťažovateľa do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Nedodržanie lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde je dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon

o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Z obsahu sťažnosti vyplýva názor sťažovateľky, že v jej prípade je potrebné lehotu podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde počítat' od doručenia prípisu krajskej prokuratúry, ktorým bol odložený jej podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu z 11. novembra 2014 v spojení s rozsudkom okresného súdu z 25. júna 2014.

Ústavný súd, obdobne ako vo svojom rozhodnutí č. k. I. ÚS 483/2014-12 z 10. septembra 2014, konštatuje, že nebolo možné považovať túto lehotu za zachovanú ani s prihliadnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a jeho vlastnú judikatúru v obdobných veciach, podľa ktorej lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu je v prípadoch procesného rozhodnutia dovolacieho súdu považovaná za zachovanú, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (pozri rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 a tiež napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09 a I. ÚS 358/09).

Ústavný súd zdôrazňuje, že uvedená rozhodovacia prax sa týka výlučne tzv. riadneho dovolacieho konania na základe dovolania podaného účastníkom konania. Z viacerých dôvodov však nemožno tento postup aplikovať na konanie o mimoriadnom dovolaní. V prvom rade samotný mechanizmus uplatnenia mimoriadneho dovolania, ktorý je zákonom exkluzívne zverený iba generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“), je celkom odlišný od dovolania, ktoré je v dispozičnej sfére účastníka konania. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto

súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07, III. ÚS 342/2010).

Princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy a podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde je potrebné chápať vo vzájomnej súvislosti, čo vyúsťuje do všeobecne uznávaného záveru, že sťažnosť podaná ústavnému súdu je považovaná za prostriedok ultima ratio ochrany práv sťažovateľa. Keďže ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach, ktorými sa sťažovatelia domáhajú ochrany svojich práv, z toho (a napokon i z dikcie § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) vyplýva, že vyčerpanie opravných prostriedkov podľa tohto ustanovenia sa týka iba takých procesných nástrojov, na ktorých podanie sú zo zákona oprávnení títo sťažovatelia. V uvedených súvislostiach, berúc do úvahy účel tu aplikovaných zákonných ustanovení, ústavný súd konštatuje, že mimoriadne dovolanie v žiadnom prípade nemožno považovať za zákonom účinne poskytnutý prostriedok sťažovateľke na nápravu jej údajne porušených práv, preto zachovanie dvojmesačnej lehoty na podanie predmetnej sťažnosti z dôvodu realizácie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, respektíve rozhodnutia v konaní o mimoriadnom dovolaní, neprichádza do úvahy.

Z obsahu sťažnosti a prípisu krajskej prokuratúry vyplýva, že sťažovateľka najneskôr 27. júla 2015, kedy je datovaný jej podnet na podanie mimoriadneho dovolania, mala vedomosť o existencii právoplatného rozsudku okresného súdu a právoplatného rozsudku krajského súdu. Ústavný súd preto konštatuje, že k nadobudnutiu právoplatnosti namietaných rozsudkov, ako aj k získaniu vedomosti sťažovateľky o ich existencii zjavne došlo v čase presahujúcom dva mesiace pred podaním sťažnosti adresovanej ústavnému súdu na poštovú prepravu (sťažnosť sťažovateľky bola podaná na poštovú prepravu 13. novembra 2015 a doručená ústavnému súdu 18. novembra 2015, pozn.), a preto jej sťažnosť bola ústavnému súdu podaná zjavne po uplynutí dvojmesačnej zákonnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa jednotlivými nárokmi uplatňovanými v sťažnosti už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2015